

za pošti prejemani:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnistvu prejemani:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katoliški tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvemski
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 265.

V Ljubljani, v ponedeljek 19. novembra 1900.

Letnik XXVIII.

Volilni oklic liberalne stranke.

Liberalna stranka je izdala volilni oklic, kateri kaže vso njeno duševno revščino. Podpisal ga je dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški, ki bi morda s tem oklicem pridobil glasove svojih studenskih klijentov. Opozoriti hočemo le na protislovja tega revnega oklica. Ker hočejo liberalci nanj ujeti kmete, zato pravijo, da »ne krato cerkvi božjega poklica«. Da se v »Narodu« najnesramneje norčujejo iz verskih zadev, seveda niso povedali v oklicu. Pač pa v protislovju z »božjim poklicem cerkve« hujskajo na neumljen boj proti duhovnikom. Zato govori oklic o »brezozirni prevladi duhovščine«, da je »ta stan pozabil svetih svojih tradicij in zamenjal božje altarje s političnimi spekulativnimi napravami«, in da »tlačijo bistro naše ljudstvo v revščino, nevednost in temo«. Koliko neresnic! Ali niso liberalci, oni, ki sedaj govore, da so duhovniki zapustili božje altarje, tisti, ki so jih ne le zapustili, ampak z najhujšo strastjo rujejo proti njim? S kakim sovraštvom rujejo proti duhovnikom, ki v cerkvi izpolnjujejo svoje dolžnosti! Kaj pišejo in delajo zoper bratovščine, društva in misijone! Koliko bogokletnih napadov so izustili in napisali zadnja leta? Ali niso edini duhovniki v najhujšem boju proti liberalnim pijavkam na telesu kmetijskega stanu se potegovali za njegovo gospodarsko osvoboditev? In sedaj pridejo ravno oni, ki so tlačili kmeta in ga zaničevali, ter njegovim prijateljem podtikajo svoje lastne grme!

Liberalni oklic je sramotno zatajil program svojega voditelja dr. Tavčarja, seveda le navidezno, da gozlja kmete. Oklic namreč zahteva zedinjenje Slovencev, dr. Tavčar je pa proglasil v Postojni, da se mora razdreti edinstvo slovenskih poslancev na Dunaju! Kako to? Ali je Tavčar slepil v Postojni, ali pa sedaj Bleiweis slepi z oklicem? Kako more taka stranka pričakovati zaupanja, katere voditelj nasprotno govori, kakor njen od vodstva izdani oklic!

Liberalni oklic zahteva od poslancev, da naj »nasproti vsakemu prisegajo na sveti ščit slovenske narodnosti ter se z neizprosno odločnostjo upro blaznim poskusom, merečim na to, da bi se v državi... proglasila nemščina državnim jezikom«. Tako oklicuje v odstavcu o narodno-napredne stranke. Njeni voditelji pa so dejansko zavezniki ravno teh, proti katerim grme v oklicu. Kadar rabijo glasove volilcev, so grozovito narodni, kadar so izvoljeni, pa sede s Schweglom skupaj v bratski edinosti, zaradi tega mi označujemo ta oklic kot gol humberg in slepilo nezavednih volilcev. Dr. Tavčar je jasno proglasil, da mu je več ležeče na boju proti veri, nego na slovenski narodnosti, in njemu več verujemo, nego Bleiweisovemu oklicu, ki nima več pomena, nego kričanje kome-dijanta, ki vabi ljudi v svoj cirkus.

Še ene posebne limanice so nastavili kmetom. Kmetje se naj oproste »duševne tlake«, saj je kmet že »pred petdesetimi leti po pravem liberalizmu tlake oproščen«, ter naj »sam pove, kaj mu izpodjeda mozeg in kaj ga ubija«. Tako, vam je treba to šele praviti! Liberalci so gospodarsko gibanje kmečkemu ljudstvu zatirali s tožbami, z obrekovanjem in z vsemi mogočimi zaprekami, zanetili so krut boj proti kmečkemu stanu, in sedaj hočejo osvobo-

dit kmeta — duševne tlake! Kdo se ne smeje?

Popolna prismodarija je pa tale odstavek: »Poklicavši si v spomin, kako so že Vaši očetje pod absolutizmom krvaveli, izbrati Vam bo dalje može, ki se ne igrajo z besedami. Nam, Slovincem, je vsejedno, smo li absolutistično ali ustavno vladani! Prihodnost, koju hočemo, in koju moramo priboriti svojemu narodu, mogoče je priboriti le v državi, vladani po svobodoljubnih načelih. Ali ogledajmo si absolutizem še od druge, še bolj senčnate strani i. t. d.« Klaverno strankino vodstvo! Najprej izjavljajo, da jim je vsejedno, so li absolutistično ali ustavno vladani, nato pa gredo v boj proti absolutizmu!

Volilce hočejo slepiti tudi s tem, da v oklicu zahtevajo »delavno in na svoj ugled ponosno zbornico«, v resnici pa so pristaši ravno tistega liberalizma, ki razjeda naš državni zbor! S Čehi hočejo biti v zvezi, in Čehi hočejo obstruirati, naši liberalci pa se niti ne upajo postaviti Čehom pogojev zoper obstrukcijo!

Oklic zahteva, da bodi poklic bodočemu parlamentu gospodarski poklic. »Zajamčiti bode gospodarsko shajanje kmetu trpinu«. Kako bodo to neki storili liberalci? Ali niso ravno oni stavili v svoj program, da razbijejo vse organizacije, k naj kmetu trpinu omogočijo gospodarsko shajanje? »Varovati« hočejo »gospodarske koristi trgovskega in obrtnega stanu in pripomoči tudi delavcu, da mu bo vsaj človeško živeti mogoče«.

Te zahteve so bistveno protiliberalne, in popoln neumnež ne bi mogel slabše koncipirati tega oklica. Obrtniku in delavcu se da pomagati le s tem, da se stre načelo neomejene svetovne konkurence in uredi gospodarsko življenje, liberalni oklic pa par vrstic višje kot glavno načelo proglašja, da morajo biti liberalni poslanci »prijatelji vsakemu svobododomiselnemu podjetju«!

Tako torej! S tem hočejo pomagati revežem, da pomagajo onim, ki jih zatirajo! S tem hočejo razbrzdanost brzdati, da jo še zvečujejo! Ta liberalna »finta« je podobna onemu duhovitemu liberalnemu dokazu, da se da nečistost samo s tem omejiti, če se javno prizna in podpira!

Kako pa hočejo delavcu pomagati liberalni mogotci? Saj v programu svoje stranke niti ene besede nimajo o delavstvu! Samo zasramovali in prezirali so jih, v »Narodu« so jih zmerjali, njih društva so obrekovali in preganjali, in sedaj pa je dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški v imenu vodstva narodno-napredne stranke postal kar naenkrat delavski prijatelj! No, delavci so že pokazali, koliko verjamejo takim besedam, ko je gospod Jelenec kot kandidat pete skupine blamiral na Viču sebe, svoje stanovske tovariše in celo stranko tako, da se je vse smejalo. Še kmetje in meščani si naj dobro ogledajo te limanice, predno sedejo na nje! Volilci, ki gredo na ta lim, morajo imeti ne le čevlje, ampak tudi pamet na kveder!

K sklepu pa je oklic pritisnil kot pečat še grdo obrekovanje, da duhovniki »ne iščejo kraljestva božjega, kakor veli zapoved Odrašenikova«. Kaj je že »Narod« vse pisal zoper božanstvo Kristusovo! In

sedaj liberalci z »zapovedjo Odrašenikovo« agitirajo proti nam. Gospod Bleiweis, ali Vi in Vaši pristaši iščete pri teh volitvah kraljestva božjega? Dokler se državni zbor peča z vprašanji, ki spadajo pod božje zapovedi, imajo katoličani dolžnost, da se brigajo za volitve.

Tak je torej ta vodeni oklic. Za »inteligenco« je značilen. Vidi se, da nimajo liberalci niti ene druge misli, kakor samo gonjo proti veri. Ali se s tem pomaga ljudstvu?

Volilno gibanje.

Kopač na Glincah

V soboto je imel soc.-dem. kandidat V. skupine volilni shod na Glincah, na katerem se je odkrila marsikaka zanimivost. Razkril je velikanske nade, katere goji soc. dem. od bodočega volilnega boja. Povedal je začudenim poslušalcem, da soc.-dem. računa na zmago na Kranjskem. Ako g. Kopač taka poročila pošilja židovskemu soc.-dem. vodstvu, potem mora vladati silno veselje v židovskem Izraelu, in g. Kopač menda dobi za taka poročila kaj več »fickov«, kakor bi jih pa dobil, ko bi poročal, da soc.-dem. frazam in lažem malokdo verjame. Dejal je Kopač, da bo dobil tudi mnogo liberalnih glasov, dejal je, da je bil v Kamniku na volilnem shodu sprejet za kandidata, istotako v Postojni, in da je priredil 43 shodov.

Kopač je pravil ljudem, da so klerikalci in liberalci imeli 30 let v Avstriji oblast v rokah in da niso ničesar storili, dočim je res, da so liberalci tisti, ki so imeli oblast v rokah in ki niso ganili s prstom za potrebe ljudstva. Mahal je Kopač okolu sebe tudi s »kaplani« in kuharicami, a je vedno pozabil povedati imena. Debelo laž je ta prijatelj svobode izustil, ko je dejal, da je dr. Šusteršič l. 1898 izrazil se v drž. zboru, da se kmetu ne more pomagati in da mora propasti. Kopaču se mora goditi silno slabo, da agituje s takimi lažmi.

Privoščil si je Kopač seve tudi tržške Slovence, katerim je dejal, da so samo ponižno sekurali in prosili za slovensko šolo, zraven pa kimali in nikdar radikalno nastopili. Bahal se je, da so soc.-dem. radikalnejši ljudje, ki so se zavzeli tudi za slovensko šolo v Trstu (pa se takoj skrili, ko so zavcivili Lahoni. Opomba poročevalca.) Tržaškimi Slovincem je očital Kopač, da so vse storili, da soc.-dem. niso mogli za slovensko šolo sklicati shodov po slovenskih tržaških gostilnah. »Obljubil« je, da bodo soc.-dem. laškimi »Katzenmacherjem« že še pokazali, kaj so pravice ljudstva, in da pojde 50.000 soc.-dem. to povedat pred tržaški magistrat. Viteza Nabergoja je Kopač opsoval s tem, da mu je očital, da ni storil drugega nego, da je kimal in s tem kimanjem iz kmeta postal vitez, mej tem ko je njegovim volilcem šla voda skozi streho. Par kršč. soc. ga je opetovano zavrnilo mej govorom z osoljenimi opazkami, kar je precej jezilo očeta Železnikarja. Veliko veselost je zbudila vest, da sta se Železnikar in sodrug Linhart pripeljala na shod s fjakarjem, kar kaže, da se je soc.-dem. blagajna pred volitvami precej napolnila.

Jelenčev protikandidat.

Slovenski svet je presenetila včeraj naslednja vest liberalnega »Gorenjca«: »Nov kandidat za peto kurijo se je pojavil na Notranjskem v osebi gospoda M. Judniča,

učitelja v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Može hoče delati za vse stranke.« Luka Jelenec je torej celo mej svojimi kolegi dobil protikandidata. Kandidata Jelenec in Judniča sta drug drugega vredna, vprašanje je le, kdo izmed nju bo dobil več glasov!

Volilno gibanje na Gorenjskem.

S shoda v Kranju. Sobotni »Gorenjec« poroča, da je na znanem shodu v Kranju izjavil Franc Šlibar iz Selca, da bosta selška in sorška dolina glasovali le za kandidata, katerega bo postavila narodno-napredna stranka. G. Šlibar je pač oblasten mož! Dalje poroča sšbotni »Gorenjec«, da so končno tudi »narodno-napredni kmetje« odšli s shoda, ker ni prišlo do »nikakega zaključka«. Ostalo je, kakor pravi »Gorenjec«, še kakih deset zborovalcev, ter na prigovarjanje Novakovo nato sprejeli kandidaturu g. Kozelj, kar pa ni res. Končno pravi »Gorenjec« urednik, da se je namen shoda izjalovil in da tudi »Gorenjčev« uredništvo ni drugega pričakovalo. »Gorenjec«, ki sedaj javlja, da tudi g. Pirca »odkianja« kandidaturu, se zadovolji s tem, »da je seme v zemlji«.

Pojasnilo v zadevi g. Kozelja.

Nedavno smo povodom volilskega shoda v Kranju izrazili svoje mnenje, da namreč ne verujemo, da bi g. Jakob Kozelj iz Olševka hotel prevzeti kandidaturu od liberalcev. Mi namreč dobro poznamo gospoda J. Kozelja kot vrlega slovenskega katoličana in ga nikakor ne prištevamo liberalcem. Zato se nam čudno zdi, da se je naše dotično poročilo tolmačilo napačno. Gospod J. Kozelj nam sedaj piše: »Zagotovem Vas, ako bi mene liberalca ali »klerikalca« imenovali, da od njih ne želim voljen biti. Jaz sem kmet in katoličan in kot tak hočem ostati.«

»Gorenjčeva« laž »Gorenjec« pravi, da se kmetški volilci splošno izrekajo za Gustava Pirca in da bode še v klerikalnem Bohinju dobil večino glasov ter da se v tem okraju sodi, da bode on prav lahko zmagal. Kakor je nam znano, Pirca kmetje ne marajo, kar se je videlo na shodu v Kranju, Bohinjci so pa navdušeni za vrlega g. Pogačnika, ki jim je izposloval znatne ugodnosti v planinskih zadevah. Le krepko na delo, da bode g. Pogačnik izvoljen z ogromnim številom glasov.

»Gorenjec« piše v svoji 45. številki z dne 17. novembra:

Iz Mengiša se nam naznanja, da bodo nekateri gorenjski kmetje ponudili kandidaturu v peti kuriji gospodu Andreju Mejaču, posestniku iz Komende pri Kamniku. Kmetje upajo, da ga bodeta volili obe stranki, ker njim (kmetom) kmet Andrej Mejač bolj ugaja, kakor advokat ali učitelj, kajti skrajni čas je, da Gorenjec voli kmeta. Ako gospod Mejač sprejme kandidaturu in razvije svoj program, tedaj takoj na delo! Več občinskih predstojnikov ga je že naprosilo, naj prevzame kandidaturu. (Mi sicer nimamo ničesar proti gospodu Andreju Mejaču, a da bi vsak stan v peti kuriji postavljaj svojega kandidata, ko vendar vsa Kranjska v tem razredu voli samo enega poslanca, to se nam zdi brezsmiselno. Opomba uredništva »Gorenjca«.)

Na to »Gorenjčev« vest smo pooblašeni od g. župana Andreja Mejača izjaviti, da on nikdar ni mislil sprejeti kake kandidature in da ga nikakor n

volja v sedanjem boju cepiti katoliško narodnih glasov, ki naj se vsi združijo na zasluznega g. dr. Iv. Susteršiča.

Volilno gibanje na Dolenjskem.

Poroča se nam: Dne 18. t. m. je imel g. V. Pfeifer volilni shod na Veliki dolini. Zbralo se je do 140 volilcev. Z velikim zanimanjem so sledili poročilu bivšega g. poslanca o raznih vprašanjih, ki se tičejo olajšav kmetijskih bremen. Volivci so izražali še sami razne želje, tako tudi glede vinske klavzule. Konečno so svojemu večkratnemu zaslužnemu poslancu izrazili zaupanje tudi za bodoče.

Iz Dobropolja se nam poroča: V naši dolini nasprotniki sicer precej agitujejo, toda ves njihov trud je zaman, kar bode pokazala volitev.

Liberalni shod v Št. Rupertu. Včerajšnji liberalni shod v Št. Rupertu se ni tako sijajno zvršil, kakor so liberalci pričakovali. Videlo se je, da na Dolenjskem ni še tako, kakor bobna »Naroda«. Na poziv predsednikov je le tretjina navzočih volilcev glasovala za Zupančičevo kandidaturu. To je pač malo v primeri z veliko agitacijo in z lepim št. janskim shodom.

Shod »Narodovce« v Krškem. »Narod« naznanja: V četrtek dne 22. t. m. bo v Krškem velik shod, na katerem se predstavijo volilcem kandidati za V. kurijo g. Luka Jelenc, kandidat za kmetijske občine g. Ivan globočnik in kandidat za dolenjska mesta g. Ivan Plantan. Videli bomo, če bo g. Jelenc krški gospodi bolj imponiral, nego je ljubljanskim delavcem!

Volivni shod v Št. Janžu pri Radečah.

Včeraj se je vršil v Št. Janžu shod volilcev IV. kurije, kojega je sklicala katoliško-narodna stranka. Shod je bil zelo dobro obiskan. Iz Ljubljane prišel je predsednik osrednjega volil. odbora katoliško-narodne stranke, dr. Šusteršič, akoravno je neki dopis iz Št. Janža v sobotnem »Narodu« trdil, da se bode v Št. Janžu ravno tako godilo, kakor v Mirni Peči. No »bati se ne velja« smo si mislili, — in ta stavek se je zopet obnesel.

Shod je otvoril domači g. župnik Jerab, ki je takoj podelil besedo dr. Šusteršiču. Dr. Šusteršič je slikal v jedno-urnem govoru pomen volitev, naštel celo vrsto grehov liberalne stranke proti kmetškemu stanu — kazal nasprotno z drastičnimi vzgledi, kako je katoliško-narodna stranka vedno potezala se za kmetški stan, in kazal zlasti na vrline kandidata Povšeta kot poslanca kmetškega stanu. Nekateri na shod došli liberalci so sem tertje skušali z mejklici motiti govornika — toda ker je na vsako opazko takoj dal pravi odgovor, so se osmešili tako, da so jih lastni somišljeniki začeli zapuščati. Ko je prišlo do glasovanja, so vsi glasovali za Povšeta razun petih, mej katerimi sta bila — dva nevolilca, ki sta se proti koncu zborovanja zmuznila pri vratih v dvorano.

Jednega pijanega »naprednjaka«, ki je hotel po »mirnopoško« razsajati, posadili so na — čisti zrak.

Tako se je shod na najbolj vročih tleh Dolenjske končal se sijajno zmago katoliško-narodne stranke in popolnim porazom klaverne liberalne družbe. Saj je pa tudi glavni steber Št. Janskega liberalizma, učitelj Berce, klaverno hodil zunaj okoli zborovališča in semtertje prav po »napredno« svojo jezo znosil nad tem ali onim zborovalcem.

Živel vrli katoliško-narodni Št. Janšci! — Živel vrli poslanec Povše!

Notranjsko.

Iz Slavine se nam poroča: Včeraj se je odzval našemu vabilu in želji volilcev prejšnji državni poslanec za notranjske kmetijske občine, g. dr. Ig. Žitnik in priredil shod. Vdeležba je bila mnogobrojna samih zavednih posestnikov. Govornik je najprvo ob kratkem pojasnil žalostne razmere v prejšnjem državnem zboru, opisoval tužno stanje slovenskega naroda v obče in potrebe kmetijskega stanu ter našteval razne prenosne in prid nižjega ljudstva. Omenjal je tudi raznih agitacijskih sredstev, s katerimi politični nasprotniki begajo priprosto ljudstvo. Shod je trajal nad dve uri v najlepšem redu. Volivci so bivšemu poslancu

z navdušenjem izrazili zaupanje. Takoj začetkom shoda sta dva nasprotnika skušala ugovarjati, a možje so njima pokazali vrata.

Liberalni kandidat Božič je v soboto 17. novembra priredil shoda v Zgornjem in Dolnjem Logatcu. Udeležba je bila slaba. Natančneje poročilo nam je obljubljeno.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. novembra.

Briksenški knezoškof o volivnem boju na Tirolskem. Mej brzojavkami v sobotnem listu smo omenili pisma briksenškega knezoškofa, ki ga je objavil v »Brix. Chronik«. To pismo slove: »Še vedno se piše v javnih listih ter govori na javnih shodih, da je škof odobril znani volivni kompromis, ter se to tolmači na razne načine. Dolžan sem torej, postaviti ta stavek v pravo luč. Pred vsem se ta stavek ne sme tolmačiti tako, kakor da bi bil jaz kot predstojnik odobril in nekako odločil v zadevi kompromisa. Mirovnemu predlogu torej nisem pritisnil pečata škofovske avtoritete, vsled česar bi bil kečo nanj vezan. Tega nisem nameraval ne jaz, pa tudi ne druga stran, kar je razvidno tudi iz zadnjega stavka v pogodbi, namreč: Ta dogovor je prijavitel knezoškofoma v Tridentu in Briksenu. — To obvestilo sem z veseljem vzel na znanje, nisem pa pomislil, da se bo pri tem mirovnem delu zadelo na toliko nasprotje. Seveda bi se ga ne bil veselil, ko bi bil vedel, da sem napačno poučen. Takoj po objavi mirovnega projekta so uložili starokonservativci številno ugovorov, ki niso hoteli ničesar vedeti o tem predlogu. S tem se je pokazal kompromis nevzdržljiv in nemogoč. S tem odpade pa tudi vsako odobrenje od moje strani in se ne more nihče več nanj sklicevati. — Konečno pravi knezoškof, da se je osebno vedno izrekal za zopetno izvolitev barona Dipaulija, ne da bi hotel s tem kakorkoli vplivati na volivno svobodo. — S to višjepastirsko izjavo je torej vse pojasnjeno.

Kandidatura bivšega poslanca Zallingerja je neki v precejšnji nevarnosti. Listom se namreč poroča iz Inomosta, da je nastopilo proti njemu kar šest kmečkih kandidatov. Morda se mu hočejo volivci s tem zahvaliti za mešetarstvo v baron Dipauljevi zadevi.

Glede deželno-zborskega zasedanja, oziroma glede termina, kedaj se snidejo deželni zastopi, se vrše sedaj na Dunaju pogovori mej vlado in posamnimi načelniki deželnih vlad. Iz Galicije je došel grof Bardeni, Gorenjo Avstrijo zastopa deželni glavar dr. Ebenhoch. Morda pridejo na Dunaj samo zastopniki onih dežel, kjer žele zborovanja po božičnih praznikih.

O predsedntku praškega nadso-dišča Janst poroča »Hlas Naroda«, da prvotna vest »Nar. Listov« ne odgovarja povsem istini. Pravosodni minister po tem viru sploh ni pritiskal na Janso, ker bi tak pritisk v tem slučaju ne imel nikakega pomena. Jansa bi bil lahko odločno rekel »ne«. A on ni odgovoril v tem smislu in se v svoji slabosti raje udal, ako niso bili merodajni v tem oziru drugi tehtni razlogi. — No, povsem neresnično torej le ni bilo prvotno poročilo, ker je razvidno tudi iz pisave »Hlas Nar.«, da se je vršil nekak pritisk.

Prot francoskemu ministerstvu so pričeli nasprotni mu krogi hudo vojsko radi čudnega postopanja posamnih kabinetnih članov in njih zvestih državnikov pri oddaji redov častne legije in raznih drugih odlikovanj. Mej sobotnimi brzojavkami smo že omenili jeden tak slučaj, v katerega je zapleten sin kolonjskega ministra Decraisa, ki je baje prejel 20.000 frankov od dunajskega trgovca Mayerja za red častne legije. Vladni organi seveda taje na vse kriplje in udrihajo po »klerikalcih«, ki hočejo neki zavratno strmoglaviti sedanji kabinet, toda kdor ve, kaj se je vse godilo pri oddaji odlikovanj pri pariški razstavi, se mu zdi ta vest dokaj verjetna.

Millerandov zakon o stavki. Francija je dežela presenečenj. V svojem »meščanskem« kabinetu imajo socialistiškega ministra Milleranda, toda to še ni vse. V času namreč, ko se vse omikane države izjavljajo proti sili v štrajk in je Nemčija celo

vsprejela zakon proti sili v štrajk, sestavil je socialistični minister Millerand zakonski načrt, s katerim se manjšina pri kakem delavskem podjetju mora udeležiti stavke, ako je tako sklenila večina delavcev. Dotični pasus slove: Manjšina je v tem slučaju dolžna stavkati in se jo more prisiliti v to. — To je res socialistiški načrt, vprašanje je le, bodo li res vsi socialisti z njim zadovoljni.

Položaj misijonarjev v Kint se je v poslednjem času nekoliko zboljšal. To velja glasom poročil iz Bruselja posebno o Mongoliji, zlasti o vzhodnem delu te dežele. Vsi misijonarji, 20 po številu, so zbrani v škofijski prestolnici, le o. Conard vztraja na svojem mestu na meji Mandžurije. Sedem misijonarjev se nahaja v pokrajini »črnih voda« in uživajo razmerno dober mir. Vera v neranljivost bokserjev, ki je bila početkom vstaje splošno razširjena mej Kitajci, je zelo omajana po zadnjih dogodkih, ko so bili bokserji številnokrat poraženi. Nasprotno pa še niso povsem zatrte številne roparske čete, ki se klatijo po krajih, kamor ne seže še moč evropskega orožja.

Dopisi.

Od sv. Petra pod Sv. gorami se nam piše: Kot boritelja za resnico in sv. stvar Vas prosim, g. urednik, da objavite naslednje vrstice v svojem cenjenem listu. Obhajali smo in ob veliki množici ljudstva završili sv. misijon. Res, ljudje so kar »strumoma vrela« v cerkev k propovedim in sv. spovedi in dober sad te njihove vneme kaže se tudi očitno v vseh naših socialnih razmerah. Pač vsakega poštenega človeka mora veseliti, če vidi, kako ljudstvo v časih velike npravne propalosti stopi za korak više v javni morali in katoliškem prepričanju. To veselje zavlada tudi med našimi župljani, ki so po odličnih svojih možeh javno izrazili svojo zahvalo oč. gg. misijonarjem. In taka velikanska manifestacija krščanskega duha in prepričanja naj bi ne vznemirila peščice liberalčkov našega okraja! Neki človek iz te družbe se v »Slov. Narodu« z dne 8. nov. 1900 št. 254 na najostudnejši način zaletava v naš sv. misijon ter kopiči tam lažnjive izbruhe in obrekovanja. O saj ga poznamo po njegovem zabavljanju; ni pri nas, ampak precej daleč tam izza gore se sliši njegov glas, s katerim se zadržava v naše može poštenjake in v najdražje naše svetinje. Po-vejmo mu pa takole na uho, da si ravno s svojimi infernalnimi pamfleti piše prošnje za kontumac, katerega mu bo naše vrlo katoliško ljudstvo kmalu in gotovo podelilo. Smeti se vržejo na gnoj in naš besni liberalček izlil je celo primerno svoje izbruhe v »Slov. Narodu«. Lažnjivo in hudobno očita oč. gg. misijonarjem, da so »vzbudili v nedolžni mladini grešno radovednost in ji v srca vcepili hudega duha«. Tako piše človek, ki s svojim dopisom ne želi nič drugega, nego izkvariti druge! Vkljub temu pa se upamo trditi na čast človeški naravi, da so se celo izmed njegovih vrst gotovo marsikateri našli, ki so zarudeli sramu ob taki infernalni mlakuži svojega somišljenika. In tebi pošteno slovensko ljudstvo se taki ljudje vrivajo za voditelje, ti hočejo postavljati proti tvojemu svetemu prepričanju državne poslance! Kaj ne? Dokler bode stala kandidatura g. Hribarja na gnjilih stebrih »Slov. Naroda« in njegovih dopisunov, moramo biti vsi najodločneje proti nji. Tebi pa, liberalni dopisnik, ki se s toliko besnostjo a vendar zaman zaletavaš v naš mirni kraj, svetujem, da boš tedaj, ko te zopet obidejo skušnjave, podati se na pot častikraje in ostudnega obrekovanja, storil to očitno s popolnim podpisom. Mi delujemo očitno pred vsem svetom, a ker delamo za resnico, potrdimo jo tudi s svojim imenom in nikdar se še nismo bali luči in javnosti.

Jožef Tombah,
duhovni svetovalec, župnik
v Št. Petru.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. novembra.

Imendan pokojne cesarice Elizabete so danes praznovala vse tukajšnje šole. Vsa šolska mladina se je zjutraj udeležila svetih maš v raznih cerkvah.

Šolske vesti. Začasno sta nameščena: Fr. Praprotnik na drugo učiteljsko mesto v Zatičini, gospa H. Schweikert pa v Št. Lambertu.

»Slov. Narod« zoper gosp. učitelja Jakliča. »Slov. Narod« se vedno rad potruži, da udari po g. Jakliču. Prošli četrtek se je pa strašno blamiral. G. Jaklič psuje in se norčuje iz njega na podlagi nekega dopisa v »Slovenca«, ki ga čisto krivično pripisuje g. Jakliču. Izjavljamo, da g. Jaklič ni v nobeni zvezi s tistim dopisom, da se je torej »Narod« grdo blamiral. Pri tem seveda nima drugega namena, nego da bi g. Jakliča očrnil pri predstojnikih. To je pač — liberalno!

Razsodba glede dohodarine za drug. Upravno sodišče je v neki pritožbi razsodilo, da se čisti dobiček, prideljen rezervnemu zakladu zadruga, in pa obresti rezervnega zaklada ne morejo odtegniti obdačenju, izvzemši le one slučaje, ako se po pravilih ne sme za isto upravno leto iz rezervnega zaklada pokriti izguba.

Selški župan Šlibar se je udeležil znanega ponesrečenega županovega shoda v Kranju zadnji ponedeljek. Tega zagrizenega liberalca so imenovali svoj čas celo med kandidati namestu Pogačnika. Domišljav je dovolj, da se je v to podal. V Kranju pa nobeden ni hotel udariti na to struno. To bi samo za se še ne bilo toliko zanimivo, da bi se sploh menili za tacega malenkostnega liberalca; naša dolžnost pa je, da pribijemo njegovo izjavo pri kranjskem shodu, da je on proti škofu in da drži s Tavčarjem. Ob birmi letos je še slinil o svoji udanosti pri škofovem pozdravu, sedaj izjavlja, da je proti škofu. Prepričani smo, da bodo selški občani pokazali, kaj zasluzi tak mož, o katerem pravi »Slovenski list«, da ga ni v celem kranjskem okraju župana, ki bi se drznil javno to trditi, kar je trdil župan Šlibar.

Najvišjega potrdila ni dobil sklep goriškega dež. zbora, ki je sklenil, naj se krajna občina Ločnik izloči iz goriškega političnega in sodnega okraja ter da se priklupi gradiščanskemu sodnemu in političnemu okraju.

Preskušnje učiteljske sposobnosti v Gorici. Usposobljeni so: Legat Stanislav, Merljak Fr., Barle Matilda, Bavdek Angela, Bizjak Rozalija, Čop Pavla, Dolenc Helena, Franke Helena, Wahl Irene, Duler Emilija, Klavžar Zora, Mrevlje Pavla, Pfeifer Marija, Pižon Marija, Valenčič Antonija, Premrou Ljudmila, Erčen Justina in Teran Ivana. Poslednji dve z odliko.

Nevarno je obolel veleč. g. Andrej Drobnič, upokojeni dekan na svojem domu v Radleku pri Blokah. V soboto je bil previden. Priporočamo ga vsem duhovnim bratom v molitev.

Poroka G. nadporočnik Fran Rus se je poročil z g. Zofijo rojeno Valentinčič.

S pošto v Pišecah so v zvezi vasi: Pišee, Blatno, Bojsno, Brezje, Dedjvas, Globoko, Mali vrh, Pavlovavas, Piršembreg, Podgorje in Sv. Jedert.

Pojasnilo. Z ozirom na dopis v 262. številki našega lista iz velikolaškega okraja, nas prosi gosp. deželni nadzornik dež. naklade Zor pojasniti, da on na deželi sploh ne občuje s strankami, doma v pisarni pa z vsakomur uljudno.

Ljubljanske novice. Zancek v nemilosti. Kakor bi strela udarila v magistrat, tak učinek je naredila danes mej uradništvom na čestitem našem rotovžu vest, da je slave Zancekove konec. Župan je Zancek zapodil izpred svojega obličja in stranke, ki bodo sedaj hodile k županu, ne bodo več gledale pred županovimi vrati Zancek v časti prezidijalnega sluge. Zancek je sicer še ostal na magistratu ter bode moral grenke ure županove nemilosti preživeti v drugem delokrogu. Zancek pravi, da je prišel v nemilost, ker baje ni pozdravil uradnika banke »Slavije« Pribla, ki nima nič opraviti z magistratom. Prezidijalni sluga je postal gosp. Pogačnik. Zancek je prišel v davkarijo. — Nesreča. Tram je zdrobil roko Lehnerjevemu tesarju Rosulniku iz Šinkozega Turna. — Nogo zvil si je Josip Zupan, uradnik banke Generali. — Drelsetovega hlapca Gruma nabili so včeraj zvečer v Strelških ulicah neznani

zlikovci. Mož je precej pil in se ne ve spominjati, kake so bili zlikovci. — Vojaški izgred. V gostilni Ernesta Kodra naredili so sinoči zvečer vojaki kraval. Policija in vojaška patrola sta naredili red in mir. — Slepega je konja prodal včeraj neki mož pri »Novem svetue«. Dogovoril se je s kupcem, da mu da kupec takoj 15 gld., danes 10 gld. in v nekaj dnevih še ostalo svoto. Ko se je danes gospodar slepega konja zbudil, ni bilo nič več ni kupca, ni slepega konja. Slepega konja je torej prodal za 15 gld. — Ljubljanski dolgo prstneži pri delu. Današnji semnji dan izvršilo se je jako veliko tatvin v Ljubljani. Tatje spravili so se v cerkve in prav po pariškem načinu kradli. V stolnici ukradeno je bilo Magdalen Cimperman 70 kron, pri frančiškanih bilo je ukradeno neki Mariji Zupančič 120 kron in neki Mariji Oblak 17 kron. Pred frančiškansko cerkvijo bila pa je radi suma tatvine aretovana neka Marija Primar. Nadstražniku Molkarju oddala jo je neka smrtnik; ki je Primarjevo prijela pri tem, ko ji je že 1 K 20 uzuala. Pri frančiškanih in v stolnici našle so se prazne denarnice okradenih, ker je zviti tat denar vzel in denarnice proč vrzel. Poročevalec je govoril z neko Šiškarico in več kmetskimi ljudmi, ki so povedali, da so bili danes v cerkvah okradeni a radi malih ukradenih zneskov niso hoteli tatvine policiji naznaniti. — Prodajalki prediva Mariji Ulčar na Trnovskem nabrežju bilo je ukradenih 20 K. Tat ni še znan. — Pri Kobilci ukradel je Fran Findeisen štiri dežnike. Moža, ki radi starosti in slepote ne more več svojega posla (bivši zasebni uradnik) izvrševati, prijela je policija. — Zaradi goljufije aretovan je bil neki Franc Kozjek. — Dobra prijateljka ima strojarski pomočnik na popotovanju Josip Židan. Spala sta skupaj pri Česnovarju v Kolodvorskih ulicah. Ko se je Židan danes zjutraj zbudil, je z začudenjem opazil, da je prijatelj Jože jo popihal. Še bolj razočaran je pa bil, ko je hotel prenočišče in zajutrek Česnovarju plačati in je videl, da mu je prijatelj odnesel več obleke in 10 kron. — Na cesarja Jožefa trgu bilo je neki ženski ukradenih 40 kron.

Družinska pratika za navadno leto 1901, založena od G. Alojzija Pelca, revizorja „Gospodarske Zveze“, izide v kratkem z jako zanimivo vsebino.

Občni zbor „Zaveze okrajnih bolniških blagajn“ se je vršil včeraj v nedeljo 18. t. m. ob 11. uri dopoldne v Trstu. Slovensko hrvaških blagajn je bilo zastopanih 14 po devetnajstih delegatih. Protest z vsemi predlogi, katere so stavili slovensko-hrvaški delegati, se je sprejel. Temu se je čuditi, ker so bili Lahi v večini. Daljše poročilo sledi.

Novi odbor polit. društva „Sloga“ v Gorici je bil izvoljen na občnem zboru 15. novembra. V odbor so bili izvoljeni naslednji gospodje: predsednik: dr. Anton Gregorič; odborniki: Grča Blazij, župnik v Šempasu, Klančič Anton, župan v Podgori, Kopač Jernej, svečar v Gorici, Mašera Josip, vikar v Št. Mavru, Mozetič Anton, župan v Solkanu, Pavlica dr. Andrej v Gorici, Rojic dr. Aleksij v Gorici, Šfiligoj Ferdinand v Gorici, Vižintin Rudolf, učitelj v Renčah; namestniki: Dermastia Ivan v Solkanu, Juvančič Lovro v Dornbergu, Klanjšček Josip, župan v Št. Ferjanu, Vidmar Josip, župan v Lokavcu, Zuchiatti Anton, župan v Medani. Visokorodnemu g. grofu Alfredu Coroniju se je izrekla na občnem zboru iskrena zahvala za njegove trude in žrtve.

Brezsrčen sin. V Selu na Griškem je France M. v domačem hišnem prepiru zgrabil lastno mater ter jo tako zavihtel ob hišni vogal, da si je sirota zlomila nogo in poškodovala roko.

Skrivnostna smrt. Nenadoma je umrla na Visokem vdova kajzarica po domače Kapua. Žena je bila malo prej zdrava in močna, zato so se ljudje zelo čudili tako hitre smrti. Po pogrebu so razdrli njeno posteljo in našli v slami novorojeno dete.

Zahvala. Slavna hranilnica in posojilnica v Tomišlju pri Igu je tukajšnji šoli za uboge učence podarila 20 K. Za ta lepi dar se v imenu šolske mladine najtopleje zahvaljuje. Šolsko voditeljstvo v Tomišlju dne 16. novembra 1900. Sim. Punčah voditelj.

Konjska tatova V Logatcu so orožniki prijeli cigana Franca in Jožefa Hudoroviča, ki sta na sumu, da sta pokradla več konj.

Obleke nemškega cesarja. Zgodilo se je že večkrat, da je nemški cesar premenil v 18 urah dvanajstkrat obleko Gardneroba nemškega cesarja obsega več kakor jeden tisoč različnih oblek.

Prestolnica nemškega cesarstva je najbolj kozmopolitično mesto v Evropi. Če tudi je Berlin prestolnica nemškega cesarstva, vendar je le 37% njegovega prebivalstva rojenih Nemcev.

„Nadobudna“ mladina. V vasi Centaina španske pokrajine Alicante se je vršil te dni, tako poročajo listi, dvoboj z nožmi mej 8 in 14 let starima dečkoma. Vzrok dvoboju je bila — ljubosumnost. Osemletni paglavec je zasadil nož s toliko silo svojemu nasprotniku v srce, da je na mestu obležal. Pa pravijo, da mladina ne »napreduje«.

Influenca — zdravilo? Grški zdravnik Coveos poroča v znanstvenem mesečniku »La Grece medicale«, da je bil nek deček po prestani influenci ozdravljen od božjasti. Tudi profesor dr. G. Jäger je v svojem »Monatsblatt-u« povedal nekaj sličnih slučajev.

Amerikanski dohodki. Združene države severoameriške so imele v prošlem računskem letu, ki se je sklenilo junija meseca, 567,240.852 dolarjev, najvišjo svoto, ki so jo doslej dosegle.

Ubogi kadilci cigaret! Dame v Brooklynu Heigkis v Ameriki so pričele boj proti cigaretam. Ustanovile so klub, katerega namen je z vso odločnostjo uplivati proti kajenju cigaret. Ako se kak moški dvakrat nemu svarilu ne pokori, tedaj dame sploh več z njim ne govore. Dame so sestavile popolni zapisnik tistih mož, ki kade svačice. V tolažbo moškemu spolu pa povemo, da so bojevite dame milostno dovolile kaditi — pipe.

Darovi.

Dijaški kuhinji v Kranju so v času od 1. avgusta do 31. oktobra 1. 1900 razun rednih prispevateljev izročili, oziroma doposlali p. n. gospodje, dame, uradi in družbe naslednje darove:

M. K. v V. namesto venca na grob g. dekanu Ant. Mežnarcu 6 K; učitelj Jos. Lapajne imenom cerkljanskega učiteljstva polovico čistega dohodka vrtno veselice v gostilni gospe Vavkenove v Cerkljah 90 K 34 v; Vinko Majdič iz Kranja povodom sedemdesetletnice rojstva Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa daroval 500 K; osmerica pod »Golico« igrala »sveto resnico« in darovala 1 K; župnik M. Narobe v Zapogah 10 K; uredništvo »Slovenca« kot darilo župnika Miha Saje ta v Štangi 2 K; profesor Ant. Zupan najdenih 10 v; dr. Ed. Globočnik 1 K 10 v; po dr. Fr. Prevcu iz kazenske pravde G. c. k. 10 K; V. Watzak, merosodec v Smartinu pri Litiji, 4 K; profesor Ant. Zupan najdenih 10 v; prof. Ant. Štrifol povodom svoje odhodnice daroval 20 K; udeleženci te odhodnice darovali še posebej 44 K: profesorski kolegij kranjske gimnazije (izvzemši onih, ki posebej prispevajo) za mesec oktober 8 K; inženir Viljem Pollak v Trziču 30 K; Neža Ukmar iz Kranja 4 K; župnik Jan. Brenc v Preski 2 K; Fr. Rudolf, posestnik v Črnem Vrhu pri Idriji 6 K; J. Tiringer, kaplan v Jelšanah, 4 K; dr. Fr. Perné namesto venca na grob svojega nekdanjega učitelja dr. Fr. Lampéta 6 K; župnik Jern. Ramoveš v Poljanah 40 K; župan Niko Lenček v Škofji Loki 5 K; davkar Ant. Kuralt v Senožečah 4 K; J. Volk »dobrotna roka iz Seica« 2 K; župnik Ant. Kukelj v Št. Jurju 5 K; Ivan Renier, župni upravitelj v Kranju 1 cekin za 10 frankov; Jan. Pfajfar, župni upravitelj v Javorjah 10 K; župnik Jernej Primožič v Goricah 6 K; Matija Ažman, mizar in posestnik v Kranju 2 K; slavno ravnateljstvo kranjske gimnazije; preostanek prostovoljnih prispevkov povodom slavnosti, katero je priredila kranjska gimnazija v proslavo sedemdesetletnice 325 K 88 v; Mavril Mayr »odškodnino za nezgodo« 60 K; dr. Ant. Arko v Škofji Loki 10 K; župnika Lovro Krištofič v Kovorju 10 K in Jan. Škerjanec v Vremah 10 K; kaplan Fran Juvan v Starem-trgu pri Ložu 5 K; Janko Majdič »nabiral za refoško«, preostanek 2 K 60 v; durakisti pri Pet. Mayrju 2 K 40 v; Gilbert Fuchs v Kokri 20 K; J. C. Demšar, trgovec v Železnikih, 4 K; župniki: Jos. Preša v Ovisšah 10 K, Franc Eržen v Zalem Logu 6 K 50 v, Franc Okornovc v Dražgošah 4 K, J. Teran v Ljubnem 6 K, Blaž Petrič v Velesovem

5 K, Frid. Hudovernik v Lescah 6 K in Martin Poč v Komendi 8 K, županstva: Škofja Loka 20 K, Radomlje 10 K in Kovor 8 K; župniki: Šimen Žužek v Vodica 10 K, Baltazar Bartol v p. na Spodnjem Berniku 4 K, Jan. Oblak v Gradu (Bled) 4 K, Mat. Preželj v Mavčičah 10 K, Janez Molj v Stranjah 10 K, Blaž Muhovec v Kamniku 20 K, Jakob Strupi na Goričici 10 K in Franc Rajčević v Grahovem pri Cirknici 10 K.

Na živilih je darovala gospa Eliza Mataje iz Stražišča 176 kg. krompirja in 27 kg. fižola.

Odbor izreka vsem p. n. dobrotnikom in dobrotnicam za naklonjene velikodušne darove svojo najtoplejšo zahvalo in prosi slavno občinstvo, da imej svojo dobrotno roko še nadalje odprto blagemu namenu našega zavoda.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ribnica, 19. novembra. Vencajzov volilni shod se je sijajno izvršil. Kandidata katoliško-narodne stranke sta bila navdušeno vsprejeta. Nekaj zastopnikov Malovrhove inteligence — pismarjev in farizejev — je z žvižganjem na kolo-dvoru pokazalo svojo šolo.

Planina, 19. novembra. Božič je včeraj tu jako slabo opravil. Liberalci klaverno odšli. Natančneje poročilo pride.

Št. Rupert, 19. nov. Tavčar jako slabo opravil. Zupančič se je blamiral. Komaj tretjina volilcev se je izrekla za Zupančiča. Liberalci so seveda na glas upili.

Dunaj, 19. nov. (C. B.) »Fremdenblatt« javlja iz Wallsee-a: Nadvojvodinja Marija Valerija je povila danes zjutraj princezino.

Celovec, 19. nov. V beljaškem okraju so zgubili Slovenci sedem volilnih mož.

Gradeo, 19. nov. Resljev protikandidat je od nemškonalne strani Oto Wilhelm, poslovodja tvrde K. Wagner.

Gradeo, 19. novembra. 36 laških dijakov je v preiskavi radi veleizdajstva, katerega so storili v neki gostilni. Dva dijaka sta bila aretovana. Ponudilo se je za nju 100.000 K kaveije a brez vspeha.

Gradeo, 19. nov. Dr. Neckermann je odložil predsedstvo »Südmärkische Volksbanke«.

Trident, 19. nov. Morilec Grosgrubatscher, ki je umoril gimnazijskega profesorja Altona in njegovo nečakinjo, je bil danes usmrčen.

Zagreb, 19. novembra. V hrvatskem saboru so se pričele burne debate. Opozicija namerava čim prej spraviti v razgovor: deklaracijo nadvojvode Frana Ferdinanda, udeležbo Hrvatske na pariški razstavi in bosanske železnice.

Praga, 19. novembra. Danes se je vršil zaupni shod nemških liberalcev. Pergelt je govoril o nemških zahtevah glede nemškega državnega jezika in da se na vseh poljih izvrši narodna razdelitev. Odobril se je volilni oklic.

Krakov, 19. nov. »Nova Reforma« zabelezuje vest, da je ruski car zastrupljen.

Vratislava, 19. nov. Slaboumno Selmo Schlapka so izročili norišnici; na policiji je izjavila, da jo je cesarica napotila k napadu (!)

Petrograd, 19. novembra. Car ostane celo zimo v Livadiji. Caricavdova ostane v Kodanju, ako se carjeva bolezen ne poslabša, ter bode svoj god dne 27. novembra praznovala pri danskem kralju. Prestolonaslednik Michael je na potu v Petrograd. Tudi so-proga carjeva je boleha.

Laurenco-Marquez, 19. nov. Dosedanjemu konzulu južno-afriških republik so uradno ukazali, da ne sme več razobešati transvalske in oranjske zastave, ker Portugalska več ne priznava obstoja samostojnih južno-afriških republik.

London, 19. nov. »Daily Telegr.« poroča iz Pietermaritzburga 15. t. m.: Angleška posadka in Vryheidu je res popolno obkoljena, preskrbljena je pa z živili za 6 mesecev.

London, 19. nov. Reuterjev urad poroča iz Bloemfonteina 15. t. m.: Buri, ki so zasedli Fiksburg, pričakujejo, da se kmalu zvežejo z Dewetom. Nahajajo se na dobri poziciji in so preskrbljeni z živim za dve leti.

Berolin, 19. nov. Grof Walderssee brzojavlja, da je 15. t. m. v cesarski palači v Pekinu vsprejel princa Činga in Li-Hung-Čanga. Pogovor je tolmačil baron Goltz.

London, 19. nov. Iz Sangaja se poroča: Trije generali s 23.000 Kitajci zastavljajo pot prodiranja mednarodne armade ob meji pokrajine Čili.

London, 19. novembra. Iz Tientsina poročajo: Zastopniki evropskih velesil zahtevajo, da se namestu smrtne kazni kitajski principi, ki so sodelovali pri izgredih, kaznujejo z najhujšo kaznijo, katero pozna kitajski zakon.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B—č.

(Dalje.)

„Ah prašiči!“ vsklikne Perpetua.

„Ti hudobneži!“ vsklikne don Abbondio.

Naglo odideta skozi vrata na vrt; od-dahneta se, gresta naravnost k figovemu drevesu, a predno še prideta tja, opazita odkopano zemljo in oba zakričita.

Ko prideta do drevesa, vidita prazno jamo namesto zaklada. Don Abbondio začne oštevat Perpetuo, da ni zaklada dobro skrila. Ona seveda ni molčala.

Ko se oba nakričita, kazajoč na jamo in z rokama mahajoč, gresta proč in godrnjata. Povsod najdeta isto. S težavo osnažita in očistita hišo, ker tedaj ni bilo lahko dobiti pomoči. Precej časa sta živela kot v taboru in popravljala vrata, pohoštvo orodje z denarjem, katerega jima posodi Agnese.

Ta nesreča je rodila še druge bolj zoprne stvari. Perpetua je namreč vohala in škilila, ogledovala in tipala, dokler ni izvedela, da je precej pohištva, katero je po njenem mnenju uplenil in ugrabil sovražnik, dobro shranjenega pri nekaterih vaščanih. Prosila in silila je v gospoda, da bi svoje zahteval nazaj.

A to ni bila prava žila don Abbondia, kajti z malopridneži in ljudmi, v katerih rokah je bilo njegovo pohištvo, bi raji v miru živel.

„Od tega nečem ničesar vedeti“, rekel je don Abbondio čisto. „Kolikokrat vam moram ponoviti? Kar je šlo, šlo je. Ali naj se dam še ubiti, ko so mi oplenili hišo?“

„Saj pravim“, pravi Perpetua, „da bi si vi dali oči iztakniti. Drugim je krasti greh, pri vas pa narobe.“

„Kako nespametno vender govorite!“ odreže se don Abbondio. „Molčite vender!“

Perpetua obmolkne počasi, a kmalu zopet začne. Ubogi mož se ji več ne upa pritoževati se, če zmanjka kakova stvar, katero bi potreboval. Večkrat je namreč moral slišati: „Oni naj vam dá, ki imá, sedaj bi ne imel več, če bi ne imel opraviti s tako pohlevno ovco kot ste vi.“

Še bolj ga vznemirja, ker sliši, da vsak dan prihajajo posamezni vojaki, kar je že preje mislil. Boji se, da bi vojak ali celo krčelo ne zašlo pred vrata, katera je v naglici za silo dal popraviti in katera je vedno zapiral. A zgodilo se ni nič. Ni izginil še ta strah, ko se pridruži drugi.

Sedaj ostavimo ubozega moža; pripovedovati imamo več nego o njegovih težavah, nego o nesreči nekaterih vasij in o njih začasni bedi.

Jedenintrideseto poglavje.

Zdravstveni odsek se je bal, da bi nemške čete ne zanesle na Milansko tudi kuge. In to se je res zgodilo, kakor je znano. Znano je tudi, da se je razširila skoro po celi Italiji.

Mi se držimo niti naše povesti in pripovedujemo glavne zgodbe te nadloge v Milanu. Kajti tedanji letopisi obdelujejo skoro samo glavno mesto, kakor se večkrat zgodi iz dobrih ali slabih vzrokov. Priznavamo, da ni naš namen, v tej povesti samo povedati, kako se je godilo našim znanecem. Mi hočemo temveč obdelati del domače zgodovine, ki je bolj glasovita nego znana, in sicer

